

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (45)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 7 від 14 лютого 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкар С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(45) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 168с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

БУГА ОКСАНА, Інвестиційна привабливість регіонів як основа сталого розвитку країни.....	6
<u>АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЯК ЗАСОБУ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО</u>	

ФАХІВЦЯ

СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА, НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ Сучасна модель практичної підготовки майбутніх педагогів у коледжі.	10
БУЛЕЙКО ОЛЬГА, КАРЛОВА ОЛЕНА, Підготовка практикоорієнтованого фахового молодшого бакалавра в ВСП Вінницькому фаховому коледжі будівництва, архітектури та дизайну КНУБА.	14
МАЙДАНИК ОЛЕНА, МАРІЯ СЕНИШИНА, Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до громадянського виховання молодших школярів.	18
МІЛЩУК СВІТЛАНА, Використання технології вебквестів під час організації літньої педагогічної практики здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта (з досвіду роботи)..	22
ЯКОВЛІВА ОЛЕНА, Процес спілкування як умова розвитку комунікативних умінь майбутніх учителів.....	27
ГУМЕНЮК ОКСАНА, Компетентнісна освіта - як основа професійно-особистісного розвитку майбутнього фахівця (з досвіду роботи)	29
ХАНІКОВА ІРИНА, СТЕЦЮК ІРИНА, Співпраця закладів педагогічної освіти з громадськими організаціями як засіб організації педагогічної практики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	31
ГАЛАН ОЛЬГА, ФАЛОВСЬКА ІРИНА, Дизайн-мислення в освітній діяльності.....	33
ДЕМКОВА ВІТА, Моделювання фізичних процесів у дослідницькій діяльності студентів.....	35
ЖУПАНОВА НАТАЛІЯ, Застосування моделювання на урок зарубіжної літератури.....	38
КОВАЛЬЧУК ІРИНА, ЧЕМЕРИС ІРИНА, Формування лідерських якостей у майбутніх фахівців як ключ до успіху в сучасному світі.	40
КОРНЕЛЮК ВІКТОР, Моделювання оцінювання взаємодії в освітньому процесі.	43
СОРОЧАН МАРИНА, Використання моделювання у процесі практичної підготовки як засобу професійно-особистісного розвитку здобувачів освіти в реаліях сьогодення.	45
ТЕРЕПА АЛЛА, Математичне моделювання як прийом формування математичної компетентності в майбутніх учителів початкової школи в педагогічних коледжах.	49
ВОЙТЕНКО ГАЛИНА, КУЗЕМА ГАННА, Вплив освітньої інноватики на креативний розвиток професійних здібностей майбутніх вчителів.	54
КРАМСЬКА ЗОЯ, КРУГЛИК МАРИНА, Проектування освітнього простору закладу дошкільної освіти як умова розвитку дитини.	57
ПАЩЕНКО МАЯ, КОВАЛЕНКО КАТЕРИНА, Реалізація моделі освітнього простору шляхом впровадження у практику технології педагогічного проектування у закладах дошкільної освіти...	59
СИНЕГУБ ЯРОСЛАВА, ГОРДІЙЧУК МАР'ЯНА, Моделювання освітнього середовища закладів вищої освіти.	61
ДЕНИСЮК ТЕТЯНА, ГОРОБЧУК КАТЕРИНА, Екологічний підхід до проблеми створення моделі освітньої системи в Україні.	63
ТРОЯН НАТАЛІЯ, ДІДЕНКО АНАСТАСІЯ, Дистанційне проведення педагогічної практики: важливі акценти впровадження (з досвіду роботи).....	65

МУЗИЧНИЙ СВІТ У НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

АГЕЙКІНА-СТАРЧЕНКО ТЕТЯНА, ЛЮБЧИК КАТЕРИНА, Світова прем'єра хорового циклу «Псалми Давидові» Р. Толмачова за поезією Т.Г. Шевченка.	67
СТЕПОВА АЛЛА, Музично-педагогічна діяльність українських композиторів XIX - початку XX століть.....	70
КАСЬКО ТЕТЯНА, СТОРОЖУК НАТАЛІЯ, Специфіка викладання хорового диригування в умовах дистанційного навчання для майбутніх вчителів музичного мистецтва.	75

ІСКРА СВІТЛАНА, ГАВРІЛОВА СОФІЯ , Організація роботи з вокальним ансамблем: теоретичні та практичні аспекти.	78
МАЗУР АЛЬБІНА , Формування музично-естетичного смаку студентів на занятті з постановки голосу.	81
ІСКРА СВІТЛАНА, КИРИЛЮК ДМИТРО , Вокально-хорове виховання як основа формування співацьких навичок школярів.	84
ЧОРНА НАТАЛЯ, ХОЛОДЮК МАРІЯ , Театралізована діяльність на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: види та форми.	88
БОГОЦЬКА ВАЛЕНТИНА, СЕГЕДА МИКОЛА , Використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти.	93
ТОМЧУК АННА, МЕЛЬНИК ГАЛИНА , Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі на уроках музичного мистецтва.	97

ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ: РОЗРОБЛЕННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ

МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

СКРИПНИК НАДІЯ, ЛЕБЕДЬ ЮЛІЯ, ТКАЧУК АНАСТАСІЯ , Формування риторичної компетентності здобувачів освіти у процесі навчання.	101
МІНОВА ЄЛИЗАВЕТА, ГОЛОВАНЮК ВАЛЕНТИНА , Біблійні алюзії в контексті літератури постмодернізму (на прикладі роману «Історія світу в 10,5 розділах» Джуліана Барнса).	107
ІСКРА СВІТЛАНА, СТАВНІЙЧУК МАЙЯ , Український пісенний фольклор як складова репертуару дитячих вокальних ансамблів.	113
ВАЦАК КРІСТІНА , Концепти дитинства у творчості М. Вінграновського.	117
ЦІСАР ІРИНА, КСЕНЧИНА ОЛЕСЯ , Використання українського фольклору в мовленнєвому розвитку старших дошкільників.	120
БЕРЕЖАНСЬКА ОЛЬГА , Впровадження STEM-освіти на заняттях з української мови та літератури.	123
ЯКОВЕНКО ТЕТЯНА, ВОНСОВИЧ ОЛЕНА , Неокласичні традиції у творчості Максима Рильського.	126

НОТАТКИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ

ПЕТРЮК ВАЛЕНТИНА , Використання в організації роботи творів В.О.Сухомлинського як засобу морального виховання дітей дошкільного віку.	129
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, БАКУНЧИК ЯНА , Основні аспекти формування грамотності та розвитку мовлення здобувачів початкової освіти у процесі вивчення української мови.	132
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ПАРУБОЧА МАРІЯ , Фундаментальність проблеми формування орфографічних умінь здобувачів початкової освіти у сучасному освітньому просторі.	137
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, МАРУЩАК ВІКТОРІЯ , Втілення інноваційних технологій на уроках в початковій школі як запорука ефективної спільної навчальної діяльності педагога та здобувачів початкової освіти.	140
ОСАДЧА ЛЮДМИЛА , Рівень хореографічної підготовленості старшокласниць на уроках фізичної культури за варіативним модулем «Хореографія».	146
ЦІСАР ІРИНА, БЛУДЧА АНАСТАСІЯ , Роль пісочної терапії у формуванні зв'язного мовлення дошкільнят.	148
ІННА БАРЩЕВСЬКА , Особливості діагностики та педагогічного супроводу дітей із синдромом Аспергера та СДУГ.	151
ВАКОЛЮК ТЕТЯНА, ЯКОВЛІВА ОЛЕНА , Проблема булінгу у шкільному середовищі.	155
ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА , Інноваційні технології в роботі з дітьми ООП.	157
ЯКОВЕЦЬ НАТАЛІЯ , Літературний проект як ефективний формат освітньої діяльності в ЗДО, засіб розвитку національно-патріотичних почуттів дошкільників та формування інтересу до сучасної книги (зі збірника проектів за творами сучасних українських авторів).	160

ВІДОМІ ІМЕНА

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО , Бертольт Брехт: теорія «Епічного театру». Зміст явищ.	162
ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ , Наш останній король – Stanislaw August Poniatowski.	165

СЛОВО РЕДАКТОРА

Два роки Україна бореться проти агресії росії, два роки як життя народу поділилося на: до і після. Змінилося все: побут, цінності і навіть окремі професії. Єдине залишається непохитним – любов до Батьківщини та бажання бути вільними!

Попри важкі, нестабільні часи українська молодь вірить у власні сили та прагне справедливості. Велика кількість здобувачів освіти всієї України подалися до лав ЗСУ та боряться за незалежність й суверенітет держави. І це свідомий вибір. Вибір, який заслуговує на повагу та за який не соромно!

Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж теж має своїх героїв. Це «вчорашні» студенти, які без вагань стали на наш захист. Ми стараємося підтримати та допомогти тим, які невтомно виборює кожен клаптик рідної землі.

З перших днів повномасштабного вторгнення студенти та працівники коледжу активно долучилися до волонтерської діяльності. Виготовлення окопних свічок та оберегів для захисників, пошиття балаклав, плетіння маскувальних сіток, донорство, приготування та доставка їжі, допомога біженцям, формування індивідуальних аптечок, участь у благодійних концертах та футбольних матчах – усе це види волонтерської допомоги, яку надавали та продовжують надавати наші студенти й працівники. Ми проводимо благодійні ярмарки, беремо участь у всеукраїнських акціях на підтримку ЗСУ і

військовослужбовців, які проходять лікування та курси реабілітації.

За ініціативи наших викладачів зібрані кошти та придбані автівки для підрозділів, в яких служать наші випускники, і на даний час перебувають на передовій.

Дуже боляче згадувати про втрати. Ми із сумом вшановуємо пам'ять тих, хто нажаль, віддав своє життя за майбутнє. Задля виховання патріотизму молодого покоління, з метою загострення уваги до сучасних проблем і цінностей у коледжі щоранку звучить хвилина мовчання в пам'ять загиблим воїнам та всім жертвам цієї кровавої війни, проводяться виховні заходи та години спілкування.

Ми відкрили Стіну пам'яті загиблих студентів і випускників коледжу аби ніхто і ніколи не викреслив із своєї пам'яті воїнів, які захищали нас, нашу землю, нашу країну від ворога.

Ми також беремо участь у благодійних акціях, які допоможуть нашим студентам обрати для себе правильну позицію та зрозуміти головне – Україна наше все!

І після темряви обов'язково прийде світло, й добро переможе зло. Ми свято віримо у Збройні Сили України і боремося до кінця. Ми продовжуємо писати, творити, досліджувати та навчати.... Правда на нашому боці, тому задля майбутнього покоління ми зобов'язані вистояти, і на своєму освітньому фронті зробити все можливе задля ПЕРЕМОГИ!!!

ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТІ З ПОСТАНОВКИ ГОЛОСУ

УДК 784.9:78.071.2-057.87

МАЗУР АЛЬБІНА

*спеціаліст вищої категорії, викладач постановки голосу
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Abstract. *The article examines the creative aspect of aesthetic education in the context of musical art as important component of the holistic pedagogical process. The structure, main stages and process of formation of musical and aesthetic taste are covered in the lesson on voice production.*

Key words: *aesthetic education, aesthetic taste, musical and aesthetic taste, musical art, vocals, creative abilities.*

Постановка проблеми (актуальність). Сьогодні сучасна освіта має відповідати потребам та запитам підростаючого покоління, тому перед нею стоїть важливе завдання: забезпечити формування духовно багатой, морально і естетично розвиненої особистості.

Одним з важливих компонентів цілісного педагогічного процесу є естетичне виховання. Серед різних видів мистецтва особлива роль у формуванні естетичного світосприйняття та естетичного смаку студентів належить музичному мистецтву. Саме воно знайомить молодь з музичною культурою різних народів, сприяє розвитку не тільки спеціальних здібностей, а й виробленню навичок і вмінь, які дозволять бути активними слухачами, вмілими виконавцями.

Роблячи акцент на творчій складовій, варто відзначити роль вокального мистецтва як потужного засобу впливу на духовний та естетичний розвиток молоді. Слухове сприйняття музичних творів на занятті з постановки голосу, їхнє виконання пробуджує в студентів емоційний відгук та естетичні почуття, що є ознакою формування музично-естетичного смаку.

Аналіз наукових досліджень. Вагомий внесок у розроблення методичних засад формування естетичного ставлення до мистецтва, зокрема формування естетичних смаків, зроблено вченими-педагогами: Д. Джола, Н. Миропольська, Г. Падалка, О. Рудницька, В. Шацька. Свій погляд на дану проблему запропонували і такі видатні

композитори та педагоги, як: М. Лисенко, М. Колесса, М. Леонтович, Л. Масол, О. Рудницька, які досліджували роль музичного мистецтва в естетичному розвитку молоді.

Проблемі культурного розвитку особистості за допомогою використання вокальної популярної музики приділяли увагу Л. Каменецька, О. Немцова, А. Полозова, О. Попова, О. Сапожнік, А. Шейко, Г. Шостак. Таким чином, багатогранність даного питання потребує більш детального висвітлення саме через призму вокального музичного мистецтва.

Мета статті полягає у визначенні ролі вокального музичного мистецтва в системі естетичного виховання студентів як важливого структурного компонента у формуванні музично-естетичного смаку здобувачів освіти на занятті з постановки голосу.

Виклад основного матеріалу. Естетичне виховання – важливий компонент виховання сучасного молодого покоління, що сприяє розвитку естетичних почуттів, смаків та уподобань, формуванню уявлень і знань про прекрасне в житті і мистецтві [10, с.87].

Результатом естетичного виховання є сформований естетичний смак. Естетичний смак – є характеристикою особистості, і проявляється в здатності оцінювати твори мистецтва, явища природи, вчинки людей, отримуючи насолоду від прекрасного [5].

Одним з головних засобів естетичного виховання студентів є музичне мистецтво,

яке впливає на особистість в усіх його проявах. Такої ж думки дотримувався і видатний композитор К. Стеценко, який вважав, що музика – «Один з найвагоміших засобів естетичного виховання дітей, бо вона, як ніщо інше, здатна ушляхетнити людину, розвинути в ній благородні поривання, вплинути на психіку і настрої» [9, с. 63].

Кожна людина сприймає музику по різному, в залежності від емоційного та інтелектуального наповнення. Але розуміння музики розпочинається тоді, коли вона сприймається, як система взаємопов'язаних елементів.

Як зазначає О. Ростовський, музична освіта – це складний діалектичний процес розвитку творчих здібностей, їх здатності до естетичного сприймання, переживання і творення музики, в якому викладач має бути творчою особистістю, готовою до креативу та постійного самовдосконалення [8, с. 9].

Окрім інтелектуального наповнення студентів фаховими знаннями, уміннями та навичками, викладач музичного мистецтва прагне виховати духовно багату, зрілу особистість з розвиненим музично-естетичним смаком.

Розвиток музичного смаку є складовою частиною процесу естетичного виховання. Музичний смак можна трактувати як елемент естетичної свідомості особистості, що формується в конкретних соціокультурних і педагогічних умовах [6].

Цікавим є визначення музичного смаку І. Дзюби. Зокрема дослідниця вважає, що дана категорія є системою музично-естетичних поглядів, уподобань, оціночних суджень, яка містить взаємодію емоційного і раціонального, естетичного почуття й ідеалу [3, с. 49].

Естетичний смак відображає уподобання людини і має яскраве емоційне забарвлення, можна сказати, що це своєрідне вміння побачити і зрозуміти як розділити прекрасне від потворного і характеризує «здатність людини диференційовано сприймати і оцінювати різні естетичні об'єкти, відрізняти прекрасне від

потворного у мистецтві та дійсності, розрізняти естетичне і неестетичне» [7, с. 42].

Формування музично-естетичних смаків студентів – це процес складний і вимагає від викладача творчого індивідуального підходу. Важливо не тільки розвивати в студентів вміння сприймати й оцінювати прекрасне, а й пробуджувати їхню творчу діяльність.

Розглядаючи структуру музичного смаку можна виокремити наступні компоненти:

- мотиваційний;
- когнітивно-пізнавальний;
- емоційно-оцінний;
- творчо-діяльнісний.

Мотиваційний компонент є надзвичайно важливий, адже пробуджує у студентів внутрішню потребу і бажання вивчати та виконувати музичні твори різних жанрів. Сутність когнітивно-пізнавального компоненту відображається у інтелектуальному розумінні ідеї та образного змісту музичного твору.

Розвиваючи музично-естетичний смак студентів доцільно ставити наступні завдання:

- здійснювати систематичний педагогічний вплив на культурний розвиток та загальну музичну обізнаність студентів;
- стимулювати пізнавальну активність в процесі сприйняття та власної інтерпретації вокальних творів;
- використання набутих знань, умінь, навичок у творчому самовираженні (концертні виступи, вокальні конкурси, виховні заходи творчого спрямування) [11].

Вже з перших занять важливо пробудити у студентів свідоме бажання до спілкування з музикою, тому завдання вчителя полягає у створенні творчої атмосфери та реалізації індивідуального підходу в побудові структури заняття. Саме тому, вагомим та значимим є вступне слово викладача, яке покликане створити емоційне налаштування, викликати інтерес у вокалістів до запропонованих музичних творів.

Розглядаючи дане питання варто зазначити, що чільне місце у процесі

формування музично-естетичного смаку студентів займає підбір вокального репертуару. Репертуар, підібраний для кожного студента, має не тільки відповідати рівню його вокально-виконавської майстерності, а й знаходити особистісний емоційний відгук. Тоді такий твір буде вивчатись із задоволенням та збагатить смакові естетичні уподобання вихованця [1, с.106].

Однією з основних складових структури музичного смаку є емоційно-оцінний компонент. Виконуючи на занятті з постановки голосу будь-яку вокальну композицію студент вкладає у власну інтерпретацію певні емоції та почуття, співпереживаючи героям, що оспівуються у творі. Саме на емоційно-раціоналістичному рівні студент сприймає та оцінює цінність твору вокального мистецтва. Володіючи розвиненим музично-естетичним смаком студент демонструє своє прагнення до творчості, що і відображає творчо-діяльнісний компонент. Саме в процесі творчої діяльності на занятті з вокалу у студента розвивається художньо-образне мислення, фантазія, уява, збагачується емоційно-чуттєва сфера, формується ціла низка професійних особистих якостей. При самостійному аналізі вокальних творів відбувається взаємозв'язок знань і умінь студентів-вокалістів. Він проходить у кілька етапів.

На першому етапі відбувається ознайомлення з вокально-інструментальним твором, а саме: студенти знайомляться зі змістом твору, літературним текстом, намагаються обґрунтувати його смислове значення, вивчають його образний зміст.

Другий етап можна назвати творчим, адже на ньому основна увага спрямовується на розуміння думок і почуттів, які виникають в процесі сприйняття вокального твору, які потім трансформуються в певні емоції та власні судження і висновки.

Третій етап – практично-діяльнісний. Окрім виконання поставлених викладачем творчих завдань, студенти виражають власне ставлення до твору, відбувається робота над художнім образом та підготовкою до концертного виконання [2, с. 72].

Слід зазначити, що з перших занять студентам потрібно прививати любов і повагу до народної творчості та української пісні, адже саме народна музика в своїх витоках є своєрідним генетичним кодом нації, її історією [4, с.79].

Знайомство з народною творчістю – важлива умова пізнання музичної мови, проникнення у зміст твору, розуміння цінності класичного й сучасного мистецтва, що допомагає студентам сформувати власні смакові уподобання.

Висновки. Будь-яка форма спілкування з музикою, класично, народною, джазовою виховує у студентів естетику сприйняття прекрасного. Знайомлячись з різними жанрами, стилями, студенти отримують нові знання, музично-естетичні уявлення, що сприяє формуванню музично-естетичного смаку. Виконуючи вокальні твори, в яких яскраво відбите індивідуальне мислення композитора, вокалісти під час власної інтерпретації на більш глибокому емоційному рівні відчують музичний матеріал, що сприяє формуванню музично-естетичного смаку студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Гмиріна С. В. Добір навчального вокального репертуару як складова фахової підготовки естрадного співака. Музичне мистецтво в освітньому дискурсі. №1. 2016.
2. Гнидь Б. П. Історія вокального мистецтва: підручник. Київ: НМАУ. 1997. 320 с.
3. Дзюба І. Розвиток музично-естетичних смаків школярів засобами сучасної інструментальної музики. Рідна школа. 2012. № 10. С. 49–51
4. Єрьоміна О. Сердюк І. Формування сприйняття творів мистецтва: з досвіду роботи. Мистецтво та освіта. 2000. №1. с.39
5. Левчук Л. Т. Естетика: підручник. Київ. Центр учбової літератури. 2010. 520 с.

6. Максимюк С. П. Педагогіка. Київ: Навчальний посібник. 2005. 667 с
7. Пирогова Т. Формування естетичних смаків та естетичних оцінок учнівської молоді. Вища освіта України № 3.2019р.
8. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в початковій школі. Навч.-метод. посібник. 2-е вид., доп. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2001. 216 с.
9. Стеценко К. Спогади, листи, матеріали. Київ: Муз. Україна, 1981. 480с.
10. Сироечко О. В. Музично-естетичне виховання підлітків як науково-педагогічна проблема. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах. 2019 №65.Т.1
11. Харченко П.В. Музика як впливовий чинник творчого розвитку особистості. Сучасна мистецька освіта: реалії та перспективи: Зб. наук. праць. Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2004. С.175 – 182.

*Стаття надійшла до редакції
17 січня 2024*

ВОКАЛЬНО-ХОРОВЕ ВИХОВАННЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ СПІВАЦЬКИХ НАВИЧОК ШКОЛЯРІВ

УДК 78.9:78.071.2-057.874

ІСКРА СВІТЛАНА

*кандидат мистецтвознавства,
завідувачка кафедри теорії та методики музичного виховання*

КИРИЛЮК ДМИТРО

*здобувач освіти факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Анотація. *Стаття присвячена вивченню та аналізу вокально-хорового виховання як ключового елементу формування співацьких навичок школярів. Обґрунтовано зміст і методичні аспекти формування у школярів вокальних навичок: співацької постави, дихання, звукоутворення, звуковедення і дикції, а також хорових навичок – ансамблю і строю.*

Ключові слова: *вокально-хорове виховання, співацькі навички, співацька постава, співацьке дихання, звуковедення, звукоутворення, атака звуку, співацька дикція, хоровий стрій, ансамбль.*

Постановка проблеми. Важливу роль у духовному становленні особистості людини відіграє музичне виховання. У часи відродження національної свідомості та будівництва нашої незалежної держави, композитори та митці мають важливе завдання в галузі музичного виховання молодого покоління. Зокрема, вони повинні через пісні та хорові композиції відтворити історію, традиції, обряди та боротьбу за волю українського народу, втілюючи ці цінності у музичних творах. Неповторна краса мелодій, проспіване слово, яке несе в собі значний емоційний заряд – усе це розкриває дітям багатий і складний світ людських почуттів і переживань. Засобами

вокальної музики учні пізнають навколишню дійсність і себе в ній, безпосередньо чи опосередковано виражають своє ставлення до життя.

У процесі співу учні засвоюють музичну мову, пізнають жанрову основу пісні. У них розвиваються музичні здібності, емоційний відгук на музику, формується музичне сприймання, виховується інтерес до музики. Учні не просто пізнають музичну мову – вони починають активно користуватися нею у виконавській діяльності.

Виконання пісень та хорового репертуару можливе лише за умови, коли учні розуміють та відчують художній образ. Це є основною передумовою для